

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2024-2029

Rok akademicki 2027-2028

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Psychologia uzależnień
Kod przedmiotu*	
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Społecznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Psychologii
Kierunek studiów	Psychologia
Poziom studiów	studia jednolite magisterskie
Profil	praktyczny
Forma studiów	stacjonarna
Rok i semestr/y studiów	IV rok, semestr 8
Rodzaj przedmiotu	przedmiot kształcenia kierunkowego
Język wykładowy	polski
Koordynator	dr Jerzy Zięba
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Jerzy Zięba mgr Barbara Łukasik

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
8	15	15							2

1.2. Sposób realizacji zajęć

√zajęcia w formie tradycyjnej

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku): Egzamin**2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

Brak wymagań wstępnych.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE**3.1 Cele przedmiotu**

C1	Poznanie czynników chroniących i czynników ryzyka oraz wybranych strategii w profilaktyce uzależnień.
----	---

C ₂	Poznanie psychologicznych mechanizmów i specyfiki problematyki uzależnień behawioralnych.
C ₃	Poznanie metod leczenia uzależnień i rehabilitacji.
C ₄	Zapoznanie studenta z wybranymi metodami psychologicznych oddziaływań w terapii różnych rodzajów uzależnień.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu Student:	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	zna w pogłębionym stopniu biologiczne i psychologiczne mechanizmy rodzaju i rozwoju uzależnień	K_W05 K_W19
EK_02	zna i rozumie w stopniu pogłębionym zasady przygotowania diagnozy uzależnienia w oparciu o kryteria diagnostyczne zawarte w ICD 10 i ICD-11 i DSM-5	K_W19 K_W04 K_U10
EK_03	potrafi monitorować programy terapeutyczne dla osób uzależnionych, aby podnosić jakość swoich usług terapeutycznych dla osób uzależnionych	K_U01 K_U14
EK_04	jest gotów do podejmowania działań interwencyjnych i terapeutycznych wobec osób uzależnionych	K_K10
EK_05	jest gotów do przeprowadzenia interwencji profilaktycznej wobec różnych grup odbiorców wykorzystując swoje cechy osobiste, wiedzę i kompetencję z zakresu psychologii uzależnień	K_K11

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Biopsychospołeczna etiologia uzależnień.
Kryteria diagnostyczne uzależnienia wg ICD-10, ICD-11 i DSM-5.
Psychologiczne mechanizmy funkcjonowania człowieka uzależnionego.
Diagnoza problemowa osób uzależnionych. Strategie i techniki w psychoterapii uzależnień. Praca nad psychologicznymi mechanizmami uzależnienia.
Geneza i diagnoza współuzależnienia.
Substancje psychoaktywne: podstawowa klasyfikacja i mechanizmy działania na ośrodkowy układ nerwowy.
Psychologiczne zagadnienia związanych z uzależnieniami behawioralnymi.
Profilaktyka uzależnień - rodzaje, wybrane strategie, czynniki ryzyka, czynniki chroniące.

B. Problematyka ćwiczeń

Treści merytoryczne
Terminologia używana w psychologii klinicznej w kontekście jej zastosowania w programach terapeutycznych dla osób uzależnionych.
Programy terapeutyczne nastawione na osiągnięcie abstynencji oraz programy redukcji szkód.

Mechanizmy zaprzeczania oraz założenia interwencji motywującej do podejmowania leczenia odwykowego.
Analiza procesów psychologicznych specyficznych dla funkcjonowania osób uzależnionych i współzależnionych.
Metody leczenia i rehabilitacji uzależnień.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład z prezentacją multimedialną.

Ćwiczenia: praca w grupach, analiza tekstów z dyskusją, prezentacja multimedialna, symulacja rozmową terapeutyczną z osobą uzależnioną

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	egzamin pisemny - test, kolokwium	w, ćw
EK_02	egzamin pisemny - test, kolokwium	w, ćw
EK_03	prezentacja, obserwacja w trakcie zajęć	ćw
EK_04	symulacja rozmowy, obserwacja w trakcie zajęć	ćw
EK_05	symulacja rozmowy, obserwacja w trakcie zajęć	ćw

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Warunki zaliczenia wykładu: - Pozytywna ocena z egzaminu pisemnego – test. Egzamin obejmuje treści wykładu, ćwiczeń oraz zadanych lektur. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest zaliczenie ćwiczeń. ocena 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza) ocena 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy z drobnymi błędami) ocena 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami) ocena 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza, z niewielką liczbą błędów) ocena 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza z licznymi błędami) ocena 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%; (niezadowalająca wiedza, liczne błędy) - Obecność na wykładach (dopuszczalna jedna nieobecność nieusprawiedliwiona). - Pozytywna ocena z ćwiczeń. Warunki zaliczenia ćwiczeń: - Pozytywna ocena z kolokwium na ćwiczeniach. ocena 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza) ocena 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy z drobnymi błędami) ocena 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami)

ocena 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza, z niewielką liczbą błędów)
 ocena 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza z licznymi błędami)
 ocena 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%; (niezadowalająca wiedza, liczne błędy)
 2. Obecność na ćwiczeniach.
 3. Aktywność na ćwiczeniach: ocena merytoryczna samodzielnie przygotowanej prezentacji na zadany temat, ocena umiejętnego przeprowadzenia rozmowy.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	30
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego:	
- udział w konsultacjach	2
- udział w egzaminie	2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta:	
- przygotowanie do zajęć – ćwiczenia, studiowanie literatury	8
- przygotowanie do egzaminu	4
- przygotowanie do kolokwium	4
SUMA GODZIN	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Cierpiątkowska, L, Ziarko, M. (2010). *Psychologia uzależnień-alkoholizm*. Warszawa: Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne.
 Mellibruda, J., Sobolewska – Mellibruda Z. (2006). *Integracyjna psychoterapia uzależnienia*. Warszawa: Instytut Psychologii Zdrowia PTP.
 Rowicka, M. (2019). *Skuteczna profilaktyka uzależnień behawioralnych*. ORE: Warszawa
 Woronowicz, B.T. (2009). *Uzależnienia. Geneza, terapia, powrót do zdrowia*. Warszawa: Wydawnictwo Edukacyjne PARPAMEDIA.

Literatura uzupełniająca:

Johnson, V. E. (1994). *Interwencja. Jak pomóc komuś, kto nie chce pomocy*. Warszawa: Instytut Psychologii Zdrowia PTP.
 Sztander, W. (1992). *Metoda interwencji w chorobie alkoholowej*. Warszawa: Instytut Psychologii Zdrowia PTP.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej